

Odborná konference

„Ekonomika podnikání - teorie a praxe“

23.2. 2018, Institut personalistiky Masarykova ústavu vyšších studií Českého vysokého učení technického v Praze a Katedra humanitních studií Ústavu podnikové strategie Vysoké školy technické a ekonomické v Českých Budějovicích, Praha

TRENDY VE VÝUCE PŘEDMĚTU EKONOMIKA PODNIKU

Ing. Iveta Kmecová, Ph.D.

Ústav podnikové strategie
Katedra humanitních studií
kmecova@mail.vstecb.cz

Obsah

- Úvod – vzdělávání na základě rozvoje kompetencí
- 6 základních kategorií klíčových kompetencí
- Osobnost učitele při výběru vyučovacích metod
- Vyučovací metody a koncepce vyučování – klasifikace, trendy ve výuce
- Uplatňované metody ve výuce předmětu Ekonomika podniku a předmětů podporujících podnikání (na vybraných školách – ukázky)
- Projekty na podporu zvyšování kvality vzdělávání a podporu podnikání (stručné představení)

Úvod

Kvalitní vzdělání je rozhodujícím zdrojem budoucího rozvoje, prosperity a konkurenceschopnosti státu.

V centru pozornosti v současnosti

student a uspokojení jeho potřeb

(tvořivě-humanistické vyučování)

Posláním učitele je inspirovat studenty a vytvářet tak novou energii

VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávání by mělo směřovat k získání **klíčových, všeobecných a odborných kompetencí, komplexnějších a prakticky zaměřených znalostí a dovedností**. Je nezbytné neustále propojování školy se životem.

(Turek, 2008)

Absolvent by měl získat **kvalitní vzdělání**, jehož prostřednictvím by **byl schopen flexibilně se přizpůsobovat změnám na trhu práce**

Šest kategorií klíčových kompetencí

6 základních kategorií klíčových kompetencí

Vzdělávání na základě rozvoje kompetencí

- **Informační kompetence**
- **Učební kompetence**
- **Kognitivní kompetence**
- **Interpersonální (sociální) kompetence**
- **Komunikační kompetence**
- **Personální kompetence**

Potřeba upřít pozornost na oblast kvality vzdělávání (zásada teorie s praxí)

Spojovat **teoretické poznatky** s řešením **praktických úkolů**.

Poznání **praktického významu** a užitečnosti učiva, zvyšuje zájem studentů o studium

rozvoj osobnosti

Učitel – rozhodující činitel VV procesu

**Při výběru vyučovacích metod sehrává učitel
rozhodující roli**

Kritéria optimálního výběru vyučovacích metod

OSOBNOST UČITELE V DS

Vysokoškolský učitel - neustále propojovat teorii s praxí

- vystupuje jako **faktor inovačních změn a může zavádět moderní vyučovací metody** do procesu vzdělávání

"Zkušení učitelé rozumějí situacím na kvalitativně hlubší úrovni."

(Kalhous, Obst, a kol., 2002, s. 97)

"Jeden den s dobrým učitelem, je lepší než tisíc dní usilovného studia."

(Blaško, 2004, s. 15)

VYUČOVACÍ METODA

Vyučovací metoda je **cílevědomý, koordinovaný systém** vyučovacích činností **učitele** a pracovních činností **studentů**, které vedou k naplnění stanovených VV cílů (Petlák, 2012).

- **Dosavadní pojetí** vyučování, tzv. **transmisivní (předávací)**.
Učitel ví, je **garantem pravdy**, předává studentům **hotové poznatky**.
- **Dnes** je rozvíjeno tzv. **konstruktivistické** pojetí výuky.
Učitel je **garant metody**.
 - Vede své **studenty, aby přemýšleli**, rozvinuli své dosavadní poznatky a **objevili (konstruovali) nové poznatky**.

Vyučovací metody - klasifikace

A: VM z didaktického aspektu (podle zdroje poznání)

B: VM z psychologického aspektu (z hlediska aktivity a samostatné činnosti)

C: VM z logického aspektu (z hlediska myšlenkových operací)

D: VM z procesuálního aspektu (z hlediska etap vyučovací jednotky, semináře)

Klasifikace vyučovacích metod
- didaktický aspekt

A: VM z didaktického aspektu (podle zdroje poznání):

- **Metody slovní**
- **Metody názorné**
- **Metody praktické**

B: VM z psychologického aspektu (z hlediska aktivity a samostatné činnosti):

- **Metody reprodukční**

- podporují rozvoj paměťových znalostí a rozvoj dovedností

- **Metody produkční**

- podporují samostatnost a tvořivost

- **Vyučování s využitím badavého učení**

- **heuristické vyučování** - metoda tvořivého řešení problémů (heuristiky, heuristický program DITOR)

- **zkušenostní vyučování**- projektové vyučování

Klasifikace vyučovacích metod - logický aspekt

C: VM z logického aspektu (z hlediska myšlenkových operací):

- **Indukce**
- **Dedukce**
- **Analyticko-syntetická metoda**
- **Porovnávací metoda**
- **Analogie (podobnost)**

Klasifikace vyučovacích metod - procesuální aspekt

D: VM z procesuálního aspektu (z hlediska etap vyučovací jednotky, semináře):

- **Metody motivační**
 - ❖ úvodní motivační metody
 - ❖ průběžné motivační metody

- **Metody expoziční**

- **Metody fixační**

- **Metody dialogické**
 - ❖ klasické dialogické metody
 - ❖ výzkumné dialogické metody

- **Metody aplikační**

Koncepce vyučování- klasifikace

- A: Tradiční koncepce**
- B: Koncepce regulativního vyučování**
- C: Socio- kognitivní koncepce**
- D: Technologické koncepce**
- E: Koncepce vyučování s využitím bádaového učení**
- F: Antropo- personalistická koncepce**
- G: Kostruktivistické přístupy**

- **A: Tradiční koncepce (akademická koncepce)**
- **B: Koncepce regulativního vyučování** – (modernizací tradičního vyučování)
- **programové vyučování** – učení řízené programem

C: Socio-kognitivní koncepce

- kooperativní vyučování

D: Technologické koncepce

- distanční vzdělávání, e –learning (formy: off-line vzdělávání, on – line vzdělávání)
- LMS – Learning Management System – je nejdokonalejší úroveň elektronického vzdělávání

E: Koncepce vyučování s využitím badavého učení

- **heuristické vyučování** - metoda tvořivého řešení problémů (heuristiky, heuristický program DITOR)
- **zkušenostní vyučování**- projektové vyučování

F: Antropo-personalistická koncepce (koncepce zaměřená na osobnost studenta)

- **tvořivě-humanistické vyučování**
- **otevřené vzdělávání**

G: Konstruktivistické přístupy

Vyučovací metody- současné trendy ve výuce

JHU České Budějovice, Katedra řízení

- V rámci výuky se vychází klasicky z **přednášek**,
- na **cvičeních - praktické ukázky**,
- v rámci semestru je vždy **1-2 přednášky** – odborníci z praxe
- Studenti mají možnost využívat **prostředí Moodle (Modulární objektově orientované dynamické prostředí pro výuku**, elektronické on-line kurzy na internetu, otevřený software), kde mají další elektronické materiály.

- Dlouhodobě fungoval kurz **Základy podnikání**, kde vybraní studenti vyvíjeli vlastní podnikatelské nápady společně s odborníky z praxe.
- V roce 2015 na škole vzniklo **Centrum na podporu podnikání**, jako konzultační centrum pro studenty, které pořádá workshopy a semináře, nyní se spojili s ostatními fakultami Univerzity v rámci centra UPPER.
- V 2016 Univerzita získala **projekt ERASMUS+** na vývoj metodiky výuky podnikatelství na vysokých školách, jehož výstupem jsou kurzy Podnikatelská Akademie I a II.

UTB Zlín, Centrum UPPER

CO je UPPER?

.Prostor pro studenty a čerstvé absolventy především z UTB pro nastartování vlastního podnikání (možnost setkávání se se špičkovými odborníky na přednáškách nebo workshopech)

.Neformální prostředí tvořící kreativní komunitu

.Projekt na zřízení centra, byl podpořen Fakultou multimediálních komunikací UTB

VŠTE České Budějovice
Podniková ekonomika

Nejvíce využívané výukové metody:

❖ **Přednáška, Výklad**

- ❖ V rámci **cvičení** převažuje **výklad, vysvětlování**
 - rozhovor, dialog, diskuse
 - **nácvik, cvičení, trénink** (reprodukční m. převažují nad produkčními metodami, které podporují samostatnost)
 - částečně metoda Brainstormingu
 - podpora podnikání (studenti ovládají základní kalkulaci nákladů, bod zvratu,...)

VŠTE České Budějovice
Podpora podnikatelství

Podpora podnikatelství - Předměty:

- **Podnikové řízení (kooperativní výuka**, výklad, prezentační forma výuky, diskuse, rozhovor, dialog, případové studie – studenti ovládají základní manažerské metody a techniky),
- **Projekt** (Tvorba Business planu- **projektová výuka**- podporující rozvoj tvořivého a analytického myšlení, samotného rozhodování, finančního plánování),
- **Řízení investic** (studenti ovládají **metody na vyhodnocení investic**).

VŠTE České Budějovice
Projekty na podporu podnikání

- ❖ Získaný Mezinárodní projekt – **Podnikatelské kompetence na česko-bavorském trhu práce** (VŠTE v Českých Budějovicích a Ústav technologie a podnikání v Českých Budějovicích a Ostbayerische Technische Hochschule Regensburg), program **Objective EUS 2014-2020, CR –Free State of Bavaria**
- ❖ VŠTE zač. února 2018 – podala **projekt ERASMUS+** na zlepšování kvality odborného vzdělávání, na předávání osvědčených postupů v odborném vzdělávání zemí EU, (výstupem bude tvorba modelu kompetencí pro akademické pracovníky, kteří se zaměří na vzdělávání studentů v oblasti ekonomiky a podnikání (podpora podnikání))

PROJEKT

Erasmus+

**Název programu: Program Erasmus +
(2017/C 361/04)**

Klíčová osa: KA 2 –

spolupráce na inovacích a výměna osvědčených postupů,
budování kapacit v oblasti vysokoškolského vzdělávání.

**Název projektu: „Globální podpora národních systémů
odborné kvalifikace v kontextu vzdělávání a podnikání v EU“**

(zaměřen na zlepšování kvality odborného vzdělávání a
podporu podnikání)

Cíle projektu

Propojovat „Podnikání se Vzděláváním“ – změny zavádět do procesu vzdělávání

(podnikatelské subjekty – university **připravovat na systémovou interakci**)

•Práce na projektu způsobí rozvoj inovativních systémů VŠ v zúčastněných zemích

Cílem je :

- ✓ rozvíjet potenciál – lidské zdroje v oblasti vysokoškolského vzdělávání,
- ✓ zlepšit úroveň kvality vysokoškolských institucí vyvíjením nových inovativních systémů,
- ✓ zlepšit kvalitu odborného vzdělávání a konkurenceschopnosti na trhu práce absolventů.

Role VŠTE v projektu

- ✓ **monitoring trhu práce, předávání znalostí a rozvíjení potenciálu akademických pracovníků,**
- ✓ **studium nejúspěšnějších německých a rakouských praktických modelů v oblasti "Spolupráce pro inovace a výměnu osvědčených postupů - budování kapacit v oblasti vysokoškolského vzdělávání",**
- ✓ **analýza vzdělávacích programů (na podporu podnikání) na německých a rakouských univerzitách,**
- ✓ **tvorba modelu kompetencí pro akademický personál, který se zaměří na vzdělávání studentů v oblasti ekonomiky a podnikání (podpora podnikání),**
- ✓ VŠTE bude **zodpovědná za řízení a koordinaci tohoto projektu a jeho úspěch.**

Role VŠTE v projektu

Na univerzitách zapojených do tohoto projektu poskytne VŠTE:

- ✓ **analýzu kvality vzdělávacího procesu se zaměřením na moderní vzdělávací metody a aplikované metody výuky, které podporují rozvoj profesních kompetencí.**

Číslo podání

598226-EPP-1-2018-1-SK-EPPKA2-CBHE-JP

PROJEKTOVÍ PARTNEŘI

Hlavný partner:

1. VŠTE v Českých Budějovicích/Ústav podnikové strategie, Česká republika

Projektoví partneři:

2. Samara State University of Economics (SSEU), Russia
3. Tomas Bata University (UTB), Czech Republic
4. Financial University under the Government of the Russian Federation (FU), Russia
5. Belarusian State University (BSU), Belarus
6. Baranovichi State University (BarSU), Belarus
7. Polotsk State University (PSU), Belarus
8. Bifröst University (HB), Iceland

Doporučení v procese vzdělávání

Uplatňování moderních VM a koncepcí vyučování podporujících aktivitu a motivaci

- ❖ **Aktivizující metody** (základ všech AM tvoří **problémové metody**, dále projektové metody, simulační programy, programy na procvičování látky, studijní materiály na procvičování látky,....)
- ❖ **Dominantní postavení zásady „teorie - praxe“** – by mělo ovlivnit i výběr moderní, netradiční vyučovací metody

Inovování kurikulárních dokumentů (vysokoškolští učitelé jsou tvůrci – konstruktéři kurikula)

Za kurikulární dokument na VŠ možno považovat: **studijní obor, studijní program, sylabus předmětu**

LITERATÚRA

- BAJTOŠ, J. 2003. Teória a prax didaktiky. Žilina: EDIS, 2003. ISBN 80-8070-130-X
- BAJTOŠ, J. 2007. Kapitoly zo všeobecnej didaktiky. Vydalo: EQUILIBRIA, 2007. ISBN 978-80-89284-08-5.
- BAJTOŠ, J. 2013. Didaktika vysokej školy. Bratislava: Iura Edition, 2013. ISBN 978-80-8078-652-6.
- BATES, A. 2005. Technology, e-learning and distance education. London: Routledge, London 2005. ISBN 0-203-46377-3.
- BLAŠKO, M. 2004. Systém výučby s uzavretým cyklom v koncepcii tvorivo-humanistického rozvoja osobnosti. Košice: KIP TU. ISBN 80-8073-131-4.
- KALHOUS, Z., OBST, O., et al.. 2002. Školní didaktika. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-253-X.
- PETLÁK, E. 2012. Didaktické zásady a vyučovanie. In Didaktika, 2012. č.4.
- TUREK, I. 2008. Didaktika. Bratislava: Iura Edition, 2008. 978-80-8078-198-9.

DĚKUJI ZA POZORNOST

